

ANSLUTA SIG, v. r. 1. o. 3. (böjes som *Sluta*) *A. sig till*, förena sig med. *A. sig till ett parti, ett system, en mening, o. s. v.* Ordet har på sednare tiden upptagits ifrån tyskan, och brukas isynnerhet i vetenskapliga, litterära och politiska skrifter.

ANSLÅ, v. a. 5. (böjes som *Slå*) 1) På husknut, dörr eller anslagstafva med nubbar uppfästa något offentligt tillkännagivande. *A. en kungörelse, en förordning, en affisch. A. rättens dom.* — 2) Genom anslag offentligt kungöra. *A. ett hus till salu. A. en tjänst såsom ledig.* — 3) Anvisa, förordna, bestämma medel till något visst behof eller ändamål, så väl enskilt, som offentligt. *Rikets Ständer hafva anslagit en stor summa till landbrukets upphjelpande. Han har anslagit inkomsterna af detta hemman åt stora Barnhuset. Jag a-r 100 R:dr till lön åt min rättare. A. viss fond till en offentlig inrättning, till ett samfund.* — 4) Uppskatta, värdera. *Man har anslagit huset till 10,000 R:dr. A. sina varor för högt.* — 5) (i musik) Angifva ackord på ett musikinstrument med klaviatur. *Hon a-r ackorderna rent. Man säger äfven A. en tangent, en sträng. A. en tonart, taga de bestämmande ackorderna för en tonart.* — 6) (fig.) Göra behagligt intryck på, väcka deltagande, medlidande, beundran. *En uppmaning, som a-r allas sinnen. Brukas i denna bem. äfv. neutralt, t. ex.: Hans predikningar a. alltid på känslan. Denna roman a-r på mängden af läsare.* — I denna mening användes *Slå* äm lika väl, stundom äfven absolut, t. ex.: *Den der tidningsartikeln slog an*, d. v. s. blef allmänt omtyckt.

ANSLÄENDE, n. 4. 1) Handlingen, då man anslår. — 2) (mindre brukl.) Se *Anslag*, 1, 3 o. 4.

ANSNING, f. 2. 1) Se *Ansande*. 2) Sättet i allmänhet, huru någon eller något ansas. *Hans a. af blommor förtjenar särskilt uppmärksamhet.*

ANSOLS, adv. (prov.) Se *Motsols*.

ANSPANN, n. 5. Visst antal för äk- eller körden förspända hästar eller andra dragare. *Täckvagn med sex hästars a. Dubbelt a.,* fyra hästar. — Ordet bör icke förväxlas med *Spann*.

ANSPELA, v. n. 1. o. 2. Med förtäckta ord hänsyfta på något. *Under samtalets lopp a-de han en gång på sina olyckliga ekonomiska omständigheter.* — *Syn.* Alludera.

ANSPELNING, f. 2. Förtäckt hänsyftning på något. *Hon gjorde a. på en nyligen passerad händelse vid hovet.* — *Syn.* Allusion.

ANSPRÅK, n. 3. 1) Påstående om äganderätten, om rättighet till något. *Göra a. på en egendom, på hälften i ett bolag, på en skogslott. Äga, väcka, hafva a. på något. Taga i a., göra a. på:* brukas i städad stil i st. f. begära, fördra, utbedja sig, t. ex.: *taga allmänhetens hela uppmärksamhet i a.;* taga läsarens tälamod för mycket i a. — 2) (fig.) Hemlig öfvertygelse eller öppet uttaladt påstående om rättighet att anses äga några vissa naturens eller lyckans förmåner, om rättighet till åtnjutande af vördnads- eller aktningsofvet, af synnerlig uppmärksamhet i bemötandet, af större fördelar, än i allmänhet andra. *Hon gör a. på skönhet. Han gör a. på att kallas hofråd. Han trädde ut i verlden med stora a. på lycka. Taga sig stora a.*

ANSPRÅKA, v. a. 1. (fam.) Tilltala, gifva sig i tal med någon. *Hellre Språka än.*

ANSPRÅKSFULL, a. 2. Som, af sann eller falsk öfvertygelse om eget värde, egen öfverlägsenhet, af andra fordrar mycken vördnad, aktning, uppmärksamhet eller stora förmåner. — *Syn.* Se *Högmodig.* — *Anspråksfullt*, adv.

ANSPRÅKSFULLHET, f. 2. Egenskapen att vara anspråksfull.

ANSPRÅKSLÖS, a. 2. Som icke har hög tanke om sin person och är blygsam i sina fordringar emot andra. — *Syn.* Se *Blygsam.* — *Anspråkslöst*, adv.

ANSPRÅKSLÖSHET, f. 2. Egenskapen att vara anspråkslös. — *Syn.* Se *Blygsamhet*.

ANSPRÅNG, n. 5. (mindre brukl.) Ansats, då man vill springa fort.

ANSPÄNNA, v. a. 2. (föga brukl.) 1) Spänna (hästar eller andra dragare) för äk- eller körden. — 2) Anstränga. *A. alla sina krafter.* I denna bem. kan äfven sägas *Spänna* äm. — *Anspännande*, n. 4. o. *Anspänning*, f. 2.

ANSTALT, c. 3. 1) Förberedelse, anordning, åtgärd. *Foga a. om skjuts, om ett lån. Foga a. om att betala sina skulder. Göra a-er till en fest, till en belägring. Göra stora a-er. Han har träffat sina a-er, d. v. s. tagit sina mått och steg.* — *Syn.* Anordning, Förberedelse, Tillredelse, Anstaltning, Tillrustning, Tillställning, Åtgärd. — 2) Inrättning till allmänhetens nytta. *I denna stad finnas flera offentliga a-er, såsom lärdomsskolor, en navigationsskola, barnhus, fattighus, allmänna bad, m. m.* Brukas oftast så i sammansättningar med andra ord, t. ex.: *Kreditanstalt, Undervisningsanstalt, Badanstalt, o. s. v. — Anstalter*, pl. (fam.) Samteliga redskap för konst, yrke eller något visst arbete. *Skomakaren kom inflyttande med alla sina a-er. Han har sina kemiska a-er i ett särskilt rum. Här har jag alla a-erna för mitt arbete.*

ANSTALTA, v. a. 1. *A. om något*, föga, göra, träffa anstalt om något; jfr. *Anstalt*. — *Syn.* Bestyra, Beställa, Besörja, Föranställa, Tillställa, Vidtaga åtgärd.

ANSTALTANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man anstaltar. — *Syn.* Föranstaltande, Bedrifvande, Begående. — 2) (mindre brukl.) Anstalt (bem. 4).

ANSTICKA, v. a. 3. (böjes som *Sticka*, men brukas endast i perf., plusquamperf., part. pass. o. infin.) 1) Antända. — 2) (fig.) Smitta, skämma, förderfva. Säges om smittsamma sjukdomar, om förskämning af kött, samt, i fig. mening, om laster och förderfliga lärosatser. *Pesten hade innan kort anstuckit hela staden. Köttet hade blifvit något anstucket. Lasten kan lätt a. ett ungt, obehakadt sinne. Många hafva blifvit anstuckne af Erik Jansons förderfliga villomeningar.*

ANSTIFTA, v. a. 1. Genom elaka råd, stämplingar, ränker, förtal o. d. vara orsak till något ondt. *A. en olycka, en tråta, ett krig. Det är han, som a-r allt ondt der i huset. A. oenighet emellan vänner.* — *Syn.* Stifta, Stämpla, Tillställa.

ANSTIFTAN, f. sing. obest. och

ANSTIFTANDE, n. 4. Tillvägbringande af något ondt, förderfligt, genom elaka råd, stämplingar, ränker, förtal o. d. *Detta skedde på hans a.* — *Syn.* Inrådan, Intalan, Tillställning, Stämpling.

ANSTIFTARE, m. 3. och

ANSTIFTERSKA, f. 2. Person, som anstiftar.

ANSTIFTNING, f. 2. Se *Anstiftan*.